

**Regarding Starting Government
Institute of Forensic Science in the State**

**Maharashtra Government
Higher and Technical Education Department**
Government Resolution No. NGC 2009/(134/09)/Mashi-4
Mantralaya Vistar Bhawan, Mumbai-440032
Date: 17 August 2009

Ref.: GR No. NGC 2009/(77/09)/Mashi-3, Dated 30 March, 2009

Preamble: It is an established fact in the world that Forensic Science is an applied science and is very important. It primarily consists of subjects such as Toxicology, Biochemistry, DNA Testing, Ballistics, General Analysis, Physics, Psychology including Brain Electronic Oscillation (Brain Mapping), Signature Profiling, Narco-analysis, Cyber Forensic, etc. It is used by police system to search the culprit and to prove his guilt in the court of law. Recently, with the use of science and technology areas of crime have also changed. In this mainly due to wide usage of electronic equipment, digital crimes like internet, credit cards, mobile website, password, etc. tampering/hacking and such economic offences are causing damage. To appropriately control this situation, it is the need of the hour to make available well educated experts in these fields.

2. Considering the above facts, the state government for the establishment of institute of forensic science had appointed a study group under the chairmanship of Former Director, Directorate of Forensic Science Laboratories, Mumbai vide Government Resolution dated 30 March, 2009. The study group included experts from various fields and police officers. This study group after studying various important issues such as requirement of education in this field, the system required for it, courses, basic facilities, etc had submitted report on 22 May, 2009 to the government. Based on this report, the matter of establishing Government Institute of Forensic Science at Mumbai and Aurangabad is under consideration by the Government.

Government Resolution: To create educated manpower in the field of Forensic Science, decision to establish Government Institute of Forensic Science is taken as under.

1) Permission is granted to establish Government Institute of Forensic Science in the state at Mumbai and Aurangabad and to start Under Graduate, Post Graduate and PG Diploma courses in it as given below from academic year 2009-10, in accordance with the powers vested under Maharashtra Universities Act, 1994, Section 82.

A. Mumbai

- i) B.Sc. (Forensic Science) – 3 Years
- ii) M.Sc. (Forensic Science) – 5 Years
- iii) Post Graduate Diploma in Forensic Science- 1 Year (2 Courses)

B. Aurangabad

- i) B.Sc. (Forensic Science) – 3 Years
 - M.Sc. (Forensic Science) – 5 Years
 - Post Graduate Diploma in Forensic Science- 1 Year (2 Courses)
- 2) The above mentioned Institutes, for time being shall start utilizing the space available in the building, laboratories, library, etc. of Institute of Science, Mumbai and Aurangabad. Similarly, approval is granted to purchase most essential instruments required for super speciality.
- 3) In due course of time, these institutions shall be shifted to their own building.
- 4) For starting these Government Institutes of Forensic Science, permission to create 130 posts as shown in Appendix A is granted. Permission is granted to fill these posts on regular, clock hour basis, honorary and contract basis.
- 5) To establish both institutions, permission is granted for formation of Advisory Group and Cell as below.

(A) Advisory Group for Mumbai

1.	Dr. (Mrs.) Rukmani Krishnamurthy, Former Director, Directorate of Forensic Science Laboratories, Mumbai.	Advisory Group Head
2.	Police Commissioner, Mumbai or their representative of Deputy Commissioner rank.	Member
3.	Dr. Manchak Vishnu Garad, Director, Forensic Science Laboratories, Mumbai	Member
4.	Prof. A. K. Shrivastav, Head of Department of Chemistry, University of Mumbai, Mumbai	Member
5.	Prof. S. A. Sanglikar, Head of Department of Computer Science, University of Mumbai, Mumbai	Member



Regarding Starting Government
Institute of Forensic Science in the State

Maharashtra Government
Higher and Technical Education Department
Government Resolution No. NGC 2009/(134/09)/Mashi-4
Mantralaya Vistar Bhawan, Mumbai-440032
Date: 17 August 2009

Ref.: GR No. NGC 2009/(77/09)/Mashi-3, Dated 30 March, 2009

Preamble: It is an established fact in the world that Forensic Science is an applied science and is very important. It primarily consists of subjects such as Toxicology, Biochemistry, DNA Testing, Ballistics, General Analysis, Physics, Psychology including Brain Electronic Oscillation (Brain Mapping), Signature Profiling, Narco-analysis, Cyber Forensic, etc. It is used by police system to search the culprit and to prove his guilt in the court of law. Recently, with the use of science and technology areas of crime have also changed. In this mainly due to wide usage of electronic equipment, digital crimes like internet, credit cards, mobile website, password, etc. tampering/hacking and such economic offences are causing damage. To appropriately control this situation, it is the need of the hour to make available well educated experts in these fields.

2. Considering the above facts, the state government for the establishment of institute of forensic science had appointed a study group under the chairmanship of Former Director, Directorate of Forensic Science Laboratories, Mumbai vide Government Resolution dated 30 March, 2009. The study group included experts from various fields and police officers. This study group after studying various important issues such as requirement of education in this field, the system required for it, courses, basic facilities, etc had submitted report on 22 May, 2009 to the government. Based on this report, the matter of establishing Government Institute of Forensic Science at Mumbai and Aurangabad is under consideration by the Government.

Government Resolution: To create educated manpower in the field of Forensic Science, decision to establish Government Institute of Forensic Science is taken as under.

1) Permission is granted to establish Government Institute of Forensic Science in the state at Mumbai and Aurangabad and to start Under Graduate, Post Graduate and PG Diploma courses in it as given below from academic year 2009-10, in accordance with the powers vested under Maharashtra Universities Act, 1994, Section 82.

A. Mumbai

- i) B.Sc. (Forensic Science) – 3 Years
- ii) M.Sc. (Forensic Science) – 5 Years
- iii) Post Graduate Diploma in Forensic Science- 1 Year (2 Courses)

B. Aurangabad

- i) B.Sc. (Forensic Science) – 3 Years
- M.Sc. (Forensic Science) – 5 Years
- Post Graduate Diploma in Forensic Science- 1 Year (2 Courses)

2) The above mentioned Institutes, for time being shall start utilizing the space available in the building, laboratories, library, etc. of Institute of Science, Mumbai and Aurangabad. Similarly, approval is granted to purchase most essential instruments required for super speciality.

3) In due course of time, these institutions shall be shifted to their own building.

4) For starting these Government Institutes of Forensic Science, permission to create 130 posts as shown in Appendix A is granted. Permission is granted to fill these posts on regular, clock hour basis, honorary and contract basis.

5) To establish both institutions, permission is granted for formation of Advisory Group and Cell as below.

(A) Advisory Group for Mumbai

1.	Dr. (Mrs.) Rukmani Krishnamurthy, Former Director, Directorate of Forensic Science Laboratories, Mumbai.	Advisory Group Head
2.	Police Commissioner, Mumbai or their representative of Deputy Commissioner rank.	Member
3.	Dr. Manchak Vishnu Garad, Director, Forensic Science Laboratories, Mumbai	Member
4.	Prof. A. K. Shrivastav, Head of Department of Chemistry, University of Mumbai, Mumbai	Member
5.	Prof. S. A. Sanglikar, Head of Department of Computer Science, University of Mumbai, Mumbai	Member



Government Resolution, Higher and Technical Education Department, Mantralaya, Mumbai, to start Government Institute of Forensic Science, No: NGC 2009/(134/09)/Mashi-4 dated 17 August, 2009.

Appendix A

Part - 1

Posts for Institute of Forensic Science, Mumbai and Aurangabad

A) Bachelors Course

S. No.	Name of the Post	Pay Band and Grade Pay	No. of Posts
1	Assistant Professor	15600-39100 + 6000	12
2	Laboratory Assistant	5200-20200 + 2000	08
3	Laboratory Attendant	5200-20200 + 1900	08

B) Post Graduate Course

S. No.	Name of the Post	Pay Band and Grade Pay	No. of Posts
1	Professor	37400-67000 + 10000	10
2	Associate Professor	37400-67000 + 9000	10
3	Assistant Professor	15600-39100 + 6000	30
4	Laboratory Assistant	5200-20200 + 2000	08
5	Laboratory Attendant	5200-20200 + 1900	08

C) Post Graduate Diploma Courses

S. No.	Name of the Post	Pay Band and Grade Pay	No. of Posts
1	Associate Professor	37400-67000 + 9000	02
2	Assistant Professor	15600-39100 + 6000	04

D) Administrative Officers/Staff

S. No.	Name of the Post	Pay Band and Grade Pay	No. of Posts
1	Director	37400-67000 + 10000	02
2	Librarian	5200-20200 + 2800	02
3	Registrar	9300-34800 + 4400	02
4	Senior Clerk	5200-20200 + 2400	04
5	Accountant	5200-20200 + 2800	02
6	Peon/Porter	4400-7440 + 1300	12
7	Sweeper	4400-7440 + 1300	06
Total			130

Part - 1

Posts for Advisory Cell

Sr. No.	Designation	Honorarium/ Remuneration per month
1.	Technical Advisor	Rs. 50,000/-
2.	PA to Technical Advisor	Rs. 20,000/-
3.	Senior Clerk	Rs. 10,000/-
4.	Junior Clerk	Rs. 8,000/-
5.	Peon - 02	Rs. 8,000/-

This is a translated copy of the original Marathi script of Government Resolution of Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra, No: NGC 2009/(134/09)/Mashi-4 dated 17 August, 2009.

Date: 19-12-2022
Place: Mumbai



Pratima S. Jadhav
Dr. Pratima S. Jadhav
Director
Institute of Forensic Science, Mumbai
Institute of
Forensic Science
Mumbai

राज्यात शासकीय न्यायसहाय्यक
विज्ञान संस्था सुरू करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग.

शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी २००९/ (१३४/०९)/ मशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : १७ ऑगस्ट, २००९

पहावे : शासन निर्णय क्र. एनजीसी २००९/ (७७/०९)/ मशि ३, दिनांक ३० मार्च, २००९

प्रस्तावना : न्याय सहाय्यक विज्ञानशास्त्र हे आता जगभरामध्ये अफ्लाईड शास्त्र म्हणून अत्यंत महत्त्वपूर्ण असल्याचे सिद्ध होत असून या शास्त्रामध्ये प्रामुख्याने विषशास्त्र, जीवसायनशास्त्र, डी.एन.ए.चाचणी, शोषणास्वशास्त्र, सामान्य विश्लेषण, भौतिकशास्त्र, मानसशास्त्र व त्या अंतर्गत ब्रेन इमेजिंगमिक्स ऑसिलेशन (ब्रेन मॅपिंग), सिग्नेचर प्रोफायलिंग, नाकॉ ऑनॅलिमिस, भौतिकशास्त्रामध्ये सायबर फॉरेंसिक हे महत्त्वाचे विषय येत असून या सर्व शास्त्रांचा उपयोग हा पोलिस यंत्रणेस गुन्ह्यामध्ये गुन्ह्यागाराचा शोध घेण्यासाठी व न्यायदानामध्ये न्याय संस्थेला गुन्ह्यागारावरून गुन्हा शाबोत ठरविण्यासाठी होत असतो. अलिकडे गुन्ह्यांमध्ये शास्त्र व तंत्रज्ञानाच्या वापराबरोबरच गुन्ह्यांची क्षेत्रेसुद्धा बदललेली आहेत. त्यामध्ये प्रामुख्याने इलेक्ट्रॉनिक उपकरणांचा वापर हा फार मोठ्या प्रमाणावर होत असल्याने डिजिटल व सायबर गुन्हे जसे इंटरनेट, क्रेडीट कार्ड्स, मोबाईल, वेबसाईट, पासवर्ड, इत्यादि टॅगिंग/हॅकिंगच्या माध्यमातून आर्थिक गुन्हे होण्याबरोबरच विध्वंसक कारवाया होत आहेत. यावर योग्य नियंत्रण मिळविणे यासाठी या संपूर्ण क्षेत्रामध्ये तज्ञ असलेला शिक्षित प्रवर्ग उपलब्ध असणे ही बाब केवळ आता अगत्याची राहिलेली नसून भविष्यातील काळाची गरज आहे.

२. वरील बाबींचा विचार करून राज्य शासनाने, राज्यात न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था स्थापन करण्यासाठी डॉ. (श्रीमती) रुक्मिणी कृष्णभूती, माजी संचालक, न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली अभ्यासगटाची नियुक्ती संदर्भाधीन दि. ३० मार्च, २००६ शासन निर्णयान्वये करण्यात आली होती. सदर अभ्यासगटामध्ये विविध क्षेत्रातील तज्ञ व पोलीस अधिकार्यांचा समावेश असून त्या अभ्यासगटाने या शाखातील शिक्षणाची आवश्यकता, त्यासाठी लागणारी व्यवस्था, अभ्यासक्रम, मूलाभूत सुविधा अशा अनेक मुद्यांवर अभ्यास करून अहवाल दिनांक २२ मे, २००९ रोजी शासनास सादर केला. सदर अहवालाच्या अनुषंगाने मुंबई व औरंगाबाद येथे शासकीय न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : न्यायसहाय्यक विज्ञान क्षेत्रात शिक्षित मनुष्यबळ तयार करण्यासाठी राज्यात शासकीय न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था स्थापन करण्याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

१. राज्यात मुंबई व औरंगाबाद येथे शासकीय न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था स्थापन करण्यास व त्यामध्ये खालीलप्रमाणे पदवी, पदव्युत्तर व पदविका अभ्यासक्रम सुरू करण्यास शासन मान्यता देत आहे. तसेच न्यायसहाय्यक विज्ञान पदवी, पदव्युत्तर पदवी व पदविका अभ्यासक्रम सन २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून सुरू करण्यास महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा -१९९४ कलम ८२ मधील अधिकारात शासन परवानगी देत आहे.

अ) मुंबई

i) बी.एससी. (फॉरेंसिक सायन्स) - ३ वर्षे

ii) एम.एससी. (फॉरेंसिक सायन्स) - ५ वर्षे

iii) पोस्ट ग्रेजुएट डिप्लोमा इन फॉरेंसिक सायन्स - १ वर्षे (४ कौसेस)



ब) औरंगाबाद

- i) बी.एस्सी. (फॉरेंसिक सायन्स) - ३ वर्षे
- ii) एम.एस्सी. (फॉरेंसिक सायन्स) - ५ वर्षे
- iii) पोस्ट ग्रेज्युएट डिप्लोमा इन फॉरेंसिक सायन्स - १ वर्षे (४ कोर्सेस)

- २) वरील दोन्ही ठिकाणच्या संस्था तूर्त विज्ञान संस्था, मुंबई व विज्ञान संस्था, औरंगाबाद यांचे इमारतीत उपलब्ध असलेल्या जागेत तसेच या संस्थांतील प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, इत्यादींचा वापर करून सुरु करण्यास तसेच सुपर स्पेशलिटीसाठी लागणारी केवळ अत्यावश्यक उपकरणे खरेदी करून सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३) या दोन्ही संस्था यथावकाश स्वतःच्या इमारतीत स्थलांतरीत करण्यात येतील.
- ४) या दोन्ही शासकीय न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था सुरु करण्यासाठी सोबत प्रपत्र अ च्या भाग-१ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे १३० पदे निर्माण करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. सदर पदे नियमित, तासिका, मानसेवी वा कंत्राटी तत्वावर भरण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ५) या दोन्ही संस्था उभारणीसाठी पुढीलप्रमाणे सल्लागार गट स्थापन करण्यास व त्यासाठी आवश्यक सल्लागार कक्ष स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सल्लागार कक्षासाठी प्रपत्र अ च्या भाग-२ मध्ये नमूद केल्यानुसार पदे, त्या पदांसमोर नमूद केलेल्या ठोक मेहनताण्यावर निर्माण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(अ) न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था, मुंबई

१. डॉ. रुक्मणी कृष्णमूर्ती, माजी संचालक, न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, मुंबई	- सल्लागार गटप्रमुख
२. पोलिस आयुक्त, बृहन्मुंबई किंवा त्यांचा उपायुक्त वा त्याधरील दर्जाचा प्रतिनिधी	- सदस्य
३. डॉ. मंचक विष्णू गरड, संचालक, न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, मुंबई	- सदस्य
४. प्रा. ए. के. श्रीवास्तव, विभाग प्रमुख, रसायनशास्त्र विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	- सदस्य
५. प्रा. एस. ए. सांगलीकर, विभाग प्रमुख, संगणकशास्त्र विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	- सदस्य

(ब) न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था, औरंगाबाद

१. डॉ. रुक्मणी कृष्णमूर्ती, माजी संचालक, न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा मुंबई,	- सल्लागार गटप्रमुख
२. पोलिस आयुक्त औरंगाबाद किंवा त्यांचा उपायुक्त दर्जाचा प्रतिनिधी	- सदस्य
३. डॉ. एस. जी. गुप्ता, प्र. सहसंचालक, उच्च शिक्षण, मुंबई विभाग	- सदस्य
४. प्रा. डॉ. राम माने, विभाग प्रमुख, रसायनशास्त्र विभाग, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद	- सदस्य
५. डॉ. व्ही. डब्ल्यू. कांबळे, उपसंचालक, प्रादेशिक न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, औरंगाबाद	- सदस्य



- (क) मुंबई व औरंगाबाद येथील विज्ञान संस्थांचे संचालक अनुक्रमे मुंबई व औरंगाबाद येथील सल्लागारगटाचे सदस्य सचिव म्हणून काम पहातील.
- (ख) वरील दोन्ही ठिकाणच्या सल्लागार गटाचे सदस्य शासकीय/ विद्यापीठीय अधिकारी असल्याने त्यांना कोणताही अतिरिक्त मेहनताना/ भत्ता अनुज्ञेय असणार नाही.
- (इ) सल्लागार कक्ष तात्पुरत्या स्वरूपात मुंबई येथील विज्ञान संस्थेच्या इमारतीमध्ये सुरु करण्यात येईल.

- ६) न्याय सहाय्यक विज्ञान पदवी व पदविका अभ्यासक्रम सुरु करण्यास विद्यापीठांना मंजूरी कळविण्यास व सदर संस्था ज्या विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात आहेत त्या विद्यापीठास संलग्नीत करण्यासाठी आवश्यक ती प्रक्रिया संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य हे करतील.
- ७) या संस्थांमध्ये राबविण्यात येणारा अभ्यासक्रम सारखाच राहिल याबाबत या दोन्ही संस्था ज्या विद्यापीठाच्या क्षेत्रात येतात ती विद्यापीठे समन्वयाने निर्णय करतील.
२. न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था, मुंबई व न्याय सहाय्यक विज्ञान संस्था, औरंगाबाद यांच्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी व नियंत्रण अधिकारी स्वतंत्रपणे नियुक्त होईपर्यंत या दोन्ही संस्थांसाठी अनुक्रमे, विज्ञान संस्था, मुंबई व विज्ञान संस्था, औरंगाबाद यांचे आहरण व संवितरण अधिकारी व नियंत्रण अधिकारी हे काम पहातील.
३. या दोन्ही संस्था सुरु करण्यासाठी येणाऱ्या अनावर्ती खर्च रुपये ५ कोटी व आवर्ती खर्च रुपये ४.७३ कोटी एवढ्या योजनांतर्गत खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर खर्च मागणी क्रमांक डब्ल्यू-२, २२०२-सर्वसाधारण शिक्षण, ०३, विद्यापीठ व उच्च शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, १०३ शासकीय महाविद्यालये व संस्था, (०२) (०३) न्यायसहाय्यक विज्ञान संस्था व न्यायसहाय्यक विज्ञान महाविद्यालय उघडणे (२२०२ एच ०८२) या लेखाशीर्षाखाली सन २००९-१० साठी मंजूर असलेल्या तरतूदीतून भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
४. हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६२८/०९/व्यय ५ दिनांक १३.८.२००९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत. सदर शासन निर्णय, www.maharashtra.gov.in ह्या शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २००९०८१२१७४८३७००९ हा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,



(संदेशिव शिवदास)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- (१) मा. कुलपती, महाराष्ट्र राज्य (पत्राद्वारे), मुंबई
- (२) कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
- (३) कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद,
- (४) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे,
- (५) शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- (६) विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, मुंबई विभाग, मुंबई आणि औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद,
- (७) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
- (८) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
- (९) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- (१०) कोषागार अधिकारी, औरंगाबाद
- (११) कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई,
- (१२) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- (१३) निवड नस्ती, मशि-४





Director
Government Institute of
Forensic Science
Mumbai